Р Е Ш Е Н И Е
№ 3451

гр. София, 22.05.2014 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Първо отделение 10 състав,** в открито заседание на 22.01.2014 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Камелия Стоянова

при участието на секретаря Силвиана Шишкова и при участието на прокурора Никова, като разгледа дело номер **5163** по описа за **2013** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

7

Производството е по реда на чл. 203, ал. 1 от АПК, вр. чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.
Образувано е по искова молба от Х. М. Х. срещу Столичната дирекция на вътрешните работи. Искът е предявен на основание чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, вр. чл. 203 и сл. от АПК. С исковата молба в условията на първоначално обективно кумулативно съединяване са предявени два иска срещу Столичната дирекция на вътрешните работи. Претендира се обезщетение за имуществени вреди в размер на 1300 лв. заедно със законната лихва от 25.05.2011 г. до окончателното изплащане на обезщетението, произтичащо от отменената като незаконосъобразна заповед № 52070/01.10.2009 г., издадена от началника на отдел „Пътна полиция“ в Столичната дирекция на вътрешните работи, обезщетение за неимуществени вреди в размер на 5 000 лв., причинени от отменената като незаконосъобразна заповед № 52070/01.10.2009 г., издадена от началника на отдел „Пътна полиция“ в Столичната дирекция на вътрешните работи, заедно със законната лихва от 25.05.2011 г. до деня на завеждане на иска.
Претендират се и направените по делото разноски.
Ответникът – Столичната дирекция на вътрешните работи в подаден в срок отговор

по исковата молба оспорва предявения иск като недопустим и неоснователен. Претендира се юрисконсултско възнаграждение (в представени по делото писмени бележки и след приключване на заседанието по същество на спора.
Прокуратурата дава заключения за неоснователност на предявените искове.
Съдът, като обсъди становищата на страните и доказателствата по делото, приема за установени следните обстоятелства по делото:
Със заповед № 52070/01.10.2009 г., издадена от началника на отдел „Пътна полиция“ в Столичната дирекция на вътрешните работи на основание чл. 171, т. 4, вр. чл. 172, ал. 1 от ЗДвП на Х. М. Х. е иззето свидетелството за управление на моторно превозно средство поради неизпълнение на задължението по чл. 157, ал. 4 от ЗДвП. С решение № 5340/24.11.2011 г. на Административен съд София град, постановено по адм.д. № 4541/2011 г. е отменена заповед № 52070/01.10.2009 г., издадена от началника на отдел „Пътна полиция“ в Столичната дирекция на вътрешните работи, като решението, видно от отбелязването върху него е влязло в сила на 19.12.2011 г. На отменената като незаконосъобразна заповед се основава и претенцията на ищеца за причинени му от тази заповед имуществени и неимуществени вреди.
При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:
Предявеният иск е по реда на чл. 203, ал. 1 от АПК, вр. чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. С исковата молба в условията на първоначално обективно кумулативно съединяване са предявени два иска срещу Столичната дирекция на вътрешните работи. Претендира се обезщетение за имуществени вреди в размер на 1300 лв. заедно със законната лихва до окончателното изплащане на обезщетението, произтичащо от отменената като незаконосъобразна заповед № 52070/01.10.2009 г., и обезщетение за неимуществени вреди в размер на 5 000 лв., причинени от заповед № 52070/01.10.2009 г., заедно със законната лихва до окончателното изплащане на обезщетението. Съгласно исковата претенция размера на претендираните имуществени вреди е определен като е взето предвид обстоятелството, че с отнемането на свидетелството на управление на моторно превозно средство ищецът е останал без работа, която е започнал на 19.05.2011 г. и е бил безработен в продължение на 5 години, като след отнемането на свидетелството му за управление на превозно средство трудовият му договор е бил прекратен. Размерът на имуществените вреди е определен от ищеца като е съобразил обстоятелството, че същият се е грижил за болната си майка, която е с трайно загубена работоспособност, като в тази връзка същият е наел друго лице срещу заплащане, което да я превозва до лечебните заведения. Размерът на претендираните неимуществени вреди е определен от ищеца, като същият е обосновал размера от 5000 лв. с посочване на претърпените от него стрес, болка и страдание, накърняване на доброто му име вследствие на издадената заповед, впоследствие отменена като незаконосъобразна. След преценка на исковата претенция и събраните по делото доказателства, претенцията за имуществени вреди се определя като недоказана и съответно неоснователна, а претенцията за неимуществени вреди се определя като частично основателна.
Исковите претенции са предявени на основание чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, вр. чл. 203 и сл. от АПК. Приложимостта на чл. 203 от АПК предпоставя вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Доколкото правната регламентация на посочените искове,

включително и на предявения в чл. 203 от АПК е непълна, то и разпоредбата на чл. 203, ал. 2 от АПК предпоставя приложимост на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Съгласно чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Така регламентирана отговорността е пълна, защото е за всички претърпени вреди, които съгласно чл. 4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди са в причинна връзка с незаконосъобразни актове, фактически действия или бездействия на длъжностни лица или административни органи при или по повод изпълнението на административна дейност. Съобразно също така чл. 4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Във всички случаи, обаче реализирането на посочената отговорност съобразно чл. 204, ал. 1 от АПК предполага отмяната на административен акт (в процесния случай) по съответния ред. Във всички случаи също така освен наличието на вреди реализирането на отговорността на държавата предполага и изисква тези вреди да са причинени от отменения като незаконосъобразен административен акт. Във всички случаи също така освен отмяната на съответния административен акт следва да е доказана вреда от отменения като незаконосъобразен административен акт и да е доказана причинна връзка между акта и настъпилия вредоносен резултат. Това са и основните въпроси, които подлежат на изследване в производството пред настоящата инстанция, както и разбира се въпроса относно обективното наличие изобщо на вреди. Отговорът на тези въпроси следва да бъде даден въз основа на установените фактически обстоятелства и приложимите правни разпоредби за всеки един от обективно съединените искове. По отношение на предявения иска за имуществени вреди в размер на 1300 лв. Предявеният иск е неоснователен и недоказан. Налице е първата предпоставка за приложимостта на чл. 203, ал. 1 от АПК – налице е административен акт, издадени от директора на Столичната дирекция на вътрешните работи, който впоследствие с влязло в сила решение на Административен съд София град е отменен като незаконосъобразен. От събраните по делото доказателства, обаче не се установява, че вследствие именно на тази заповед е било прекратено трудовото правоотношение на ищеца. От събраните по делото доказателства не се установява, че за съществуването на трудовото правоотношение на ищеца е било необходимо задължително същият да е притежавал свидетелство за управление на моторно превозно средство. От събраните по делото доказателства не се установява също така именно отнемането на свидетелството за управление на моторно превозно средство да е станало причина за прекратяването на трудовото правоотношение на ищеца (по делото не е представен нито трудов договор на ищеца за посочения период, нито пък заповед за прекратяване на трудовото му правоотношение). Така направените изводи не се отричат по никакъв начин от представената като доказателство по спора служебна бележка от директора на [фирма], в която е посочено, че лицето работи на трудов договор в посоченото дружество като ръководител на група и изпълнението на задълженията му е свързано пряко с управлението на моторно превозно средство. Служебната бележка е издадена на 18.04.2013 г., същата удостоверява факти, които съществуват към момента на съдебното производство, а именно евентуално наличието на трудовото

правоотношение, но не удостоверява по никакъв начин обстоятелства, свързани с периода, по отношение на който се претендира обезщетението за имуществени вреди. В тази връзка при разпределянето на доказателствената тежест между страните, още с определението за насрочване на делото от 08.07.2013 г. съдът е разпределил доказателствената тежест между страните, като е указал на ищеца, че следва да представи доказателства и обоснове размера на претендираните имуществени вреди, включително да докаже причината за прекратяване на трудовото му правоотношение, както и обстоятелството, че длъжността, която е изпълнявал е можело да се заема само от лице, притежаващо свидетелство за управление на моторно превозно средство, като тези докозателства следва да са относими към претендирания период на обезщетението. Посоченото определение е било съобщено на процесуалния представител на ищеца още на 22.07.2013 г., но доказателства, обосноваващи и доказващи изобщо претендираните имуществени вреди, както и техния размер не са представени. Следователно, не е налице втория елемент за реализиране на отговорността на държавата за причинените на лицето вреди, а именно не е налице е причинна връзка между отменения административен акт, издаден от директора на Столичната дирекция на вътрешните работи и претендираните за причинени имуществени вреди. От събраните по делото доказателства не се установява и наличието на третия елемент, необходим за реализиране на отговорността, а именно наличието на причинени вреди. В хода на съдебното производство не бяха събрани относими доказателства, от които да може да се направи извода за причинени имуществени вреди на ищеца от отменената като незаконосъобразна заповед. Предвид така направените изводи не се обоснована приложимостта на чл. 203 и сл. от АПК, поради което в тази й част, а именно по отношение на претендираното обезщетение за имуществени вреди в размер на 1300 лв. следва да се определи като неоснователна и недоказана.

По отношение на предявените искове за неимуществени вреди.

Настоящата съдебна инстанция с оглед на събраните по делото доказателства, включително и изслушаната по делото експертиза определя като основателен предявения иск за неимуществени вреди в размер на 1000 лв., като определя същия като неоснователен в останалата му част, а именно за разликата до 5000 лв. Размерът на имуществените вреди е определен от ищеца като е съобразил обстоятелството, че същият се е грижил за болната си майка, която е с трайно загубена работоспособност, като в тази връзка същият е наел друго лице срещу заплащане, което да я превозва до лечебните заведения. При изводите си настоящата съдебна инстанция съобразява и разпределението на доказателствената тежест на страните в процеса и на принципа на диспозитивното начало в гражданския процес. Съгласно постоянната съдебна практика основателността на иск за обезщетение предполага наличието на съвкупност от условия, а именно неправомерността на поведението, в което се упреква институцията, наличието на действителна вреда и на причинно-следствена връзка между твърдяното поведение и посочената вреда.

Съгласно съдебната практика, за да се определи размерът на обезщетението, което трябва да се изплати за пропусната възможност, след като се уточни естеството на възможността, от която длъжностното лице е било лишено, следва да се определи датата, от която то е можело да се възползва от тази възможност, след това посочената възможност да се изрази количествено и накрая, да се дефинират финансовите последици за лицето от тази пропусната възможност. Несъмнено е, че вследствие на

издаването на отменената впоследствие като незаконосъобразна заповед на директора на Столичната дирекция на вътрешните работи ищецът е претърпял болки и страдания, които по същността си представляват неимуществени вреди. Това са вреди, които несъмнено засягат лицето, като вредите по отношение на същото са действителни. Следва да се отчете и обстоятелството, че тези вреди са такива по естеството си, че не могат да бъдат заличени, те не могат да бъдат отстранени така, както засягането на увреденото имущество може да се отстрани чрез заплащане на парично обезщетение. Понесеното телесно или душевно страдание не може по никакъв начин да се заличи впоследствие, нито пък да се замени с някакво напълно съответно на него обезщетение по вид и по размер. Налице е и третият елемент за основателност на предявения иск, а именно налице е причинна връзка между отменения административен акт, издадени от директора на Столичната дирекция на вътрешните работи. Това обстоятелство се доказва от разпитаните в хода на съдебното производство свидетели. Разпитаните свидетели безпротиворечиво установяват, че именно посочените заповеди на министъра на вътрешните работи са причинили на ищеца неимуществени вреди – стрес, страх, тревоги за живота на близките му и проблеми в семейството. С показанията на св. Д. се установява, че след отнемането на свидетелство за управление на моторно превозно средство на ищеца същият се е чувствал зле, започнал е да боледува, не е имал възможност да се грижи за майка си. Посочените обстоятелства се установяват и от разпита на св. А.. С оглед на събраните по делото доказателства и разпитаните свидетели на ищеца следва да се присъди обезщетение за неимуществени вреди в размер на 1000 лв. Размерът от 1000 лв. отговаря на извършената несправедливост и на начина, по който ищецът я е понесъл. Претендираните вреди са действително настъпили, същите са в пряка причинна връзка с отменения като незаконосъобразен административен акт на директора на Столичната дирекция на вътрешните работи. При съобразяване на размера на неимуществените вреди настоящата съдебна инстанция отчита и изслушаната по делото експертиза, която е взела предвид обстоятелството, че при явяването си на прегледа ищецът не е представил никаква предишна – за минал период медицинска документация. Съгласно заключението на изслушаната по делото експертиза липсва документиране на артериалното налягане при „посочените като хипертонични кризи от ищеца“, като не е ясно дали стойностите на артериалното налягане при тези състояния покриват дефиницията за хипертонична криза. Съгласно заключението на вещото лице, при ищеца са налице и рискови фактори, свързани с тютюнопушене и наднормено тегло. С оглед на това обстоятелство предявеният иск е основателен и следва да бъде уважен в размер на 1000, които са свързани предимно с претърпения от ищеца стрес. При определяне на размера на обезщетението, което следва да се присъди на ищеца настоящата съдебна инстанция съобразява и обстоятелството, че от събраните по делото доказателства не се установява промяната в здравословното състояние на ищеца да е настъпила именно от заповедта, с която е отнето свидетелството му за управление на моторно превозно средство. По отношение на предявената претенция за заплащане на лихви. Претенцията за лихва следва да бъде уважена за периода от окончателната отмяна на заповед № 52070/01.10.2009 г. на директора на Столичната дирекция на вътрешните работи до окончателното заплащане на сумата. Процесната заповед е отменена с решение № 5340/24.11.2011 г., постановено по адм.д. № 4541/2011 г. на Административен съд София град. По силата на чл. 86 от Закона за задълженията и договорите при неизпълнение на парично

задължение длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. В процесния случай, за да възникне задължение за ответника да заплати обезщетение по реда на чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди е необходимо актът, от чието действие се претендират вредите да е отменен като незаконосъобразен. Тази предпоставка за приложимостта на посочения текст е възникнала на 24.11.2011 г. с отмяната на заповед № 52070/01.10.2009 г., която е отменена с решение № 5340/24.11.2011 г., постановено по адм.д. № 4541/2011 г. на Административен съд София град.

По отношение на искането за присъждане на разноски. От страна на ищеца е представен списък на разноските, като е поискано присъждането на разноски общо в размер на 510 лв., представляващи възнаграждение за адвокат в размер на 500 лв. и внесена държавна такса за образуване на съдебното производство в размер на 10 лв. От страна на ответника не е направено искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение (такова искане е направено едва с представените по делото писмени бележки след разглеждането на делото по същество). При произнасянето относно разноските настоящата съдебната инстанция съобразява обстоятелството на частично уважаване на предявените искове, като в тази връзка по отношение на присъждането на разноските се обуславя приложимостта на чл. 9, ал. 3 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Съгласно посочения текст, ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска. Посочената норма представлява отклононение от правилото на чл. 78, ал. 1 от ГПК и поради това следва да се приеме, че по искове, предявени по реда на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди отговорността за разноски следва да се разпределя по специалните правила, установени в чл. 9 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди и в случаите на частично уважен иск отговорността за разноските, направени по производството е изцяло върху ответника по иска (в този смисъл и решение № 12023 от 18.10.210 г. на Върховния административен съд, постановено по адм. д. № 11620/2010 г.). Предвид това, а и при съобразяване на обстоятелството, че от страна на ответника не е било направено своевременно искането за присъждане на разноски на ищеца следва да бъдат присъдени направените по делото разноски съразмерно с уважената част на иска в размер на 80, 95 лв.

Като взе предвид направените фактически и правни изводи, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска на Х. М. Х. срещу Столичната дирекция на вътрешните работи за обезщетение за имуществени вреди в размер на 1300 лв.

ОСЪЖДА Столичната дирекция на вътрешните работи да заплати на Х. М. Х. сумата в размер на 1 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени

вреди за претърпени от същия психически тормоз, неудобство, болки и страдания, вследствие на отменената като незаконосъобразна заповед № 52070/01.10.2009 г., издадена от директора на Столичната дирекция на вътрешните работи, както и законната лихва върху тази сума, считано от 24.11.2011 г. до окончателното изплащане на претендираните суми, като отхвърля исковата претенция за неимуществени вреди за разликата до 5000 лв.

ОСЪЖДА Столичната дирекция на вътрешните работи да заплати в полза на Х. М. Х. направените по делото разноски в размер на 80, 95 лв., представляващи внесена държавна такса и възнаграждение за адвокат съобразно уважената част на иска.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд, с връчване на преписи за страните по чл. 138 от АПК.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: